

Epidemiologische update COVID-19

RAG 28/09/2022

Op 21 januari 2022 heeft het Overlegcomité de coronabaro-meter als instrument voor communicatie en gestructureerde en proactieve beleidsvoorbereiding inzake sanitaire maatregelen goedgekeurd, waarbij drie beheersniveaus worden gebruikt. De indicatoren en drempels die de RAG hanteert voor de inschatting van de epidemiologische situatie en het bepalen van het beheersniveau worden hier beschreven.

Naast de specifieke drempels steunt de analyse van de epidemiologische situatie verder op een bredere evaluatie, waarbij kwalitatieve (bv. bestaan van clusters) en strategische (bv. teststrategie) indicatoren mee in rekening worden gebracht.

BELANGRIJKSTE VASTSTELLINGEN EN AANBEVELINGEN

De voorbije week was er een verdere toename van het aantal vastgestelde besmettingen. De voorgaande weken betrof het vooral een toename voor jongeren van 10-19 jaar, die nog paste in een context van meer uitgevoerde testen (en dus meer detectie van gevallen), na het starten van het schooljaar. Maar nu wordt er vooral een toename gezien van het aantal infecties bij de oudere leeftijdsgroepen (20+), samen met een stijging van de positiviteitsratio. Dit wijst eerder op een toenemende viruscirculatie, dan een toenemende detectie van gevallen. De surveillance van de virusconcentratie in het afvalwater vertoont ook een stijgende trend, maar voorlopig nog met veel lagere waarden vergeleken met de laatste COVID-golf (voorjaar 2022).

Ook voor de ziekenhuisindicatoren is er nu een plotse wijziging in de trend. Het aantal nieuwe hospitalisaties is met ongeveer 40% gestegen, en er is ook een snelle toename van het aantal ingenomen ziekenhuisbedden, waarbij er nu opnieuw bijna 1.000 algemene bedden worden ingenomen.

In verschillende Europese landen wordt een soortgelijke opwaartse trend waargenomen. Ook in onze buurlanden, vooral in Frankrijk en Duitsland, en in enige mate ook in Nederland, neemt het aantal nieuwe gevallen van COVID-19 en het aantal ziekenhuisopnames toe. Verder zijn er heel wat Europese landen waar de incidentie begint toe te nemen.

De epidemiologische situatie evolueert dus zoals verwacht, met vermoedelijk een nieuwe golf van infecties (en dus ook meer hospitalisaties) de komende weken. Indien het aantal ingenomen ziekenhuisbedden met eenzelfde snelheid als nu toeneemt, en in combinatie met mogelijke opnames voor andere respiratoire ziektekiemen (die nu ook meer circuleren), is er opnieuw een risico van sterke druk op het zorgsysteem.

De RAG herinnert aan het belang van het aanbevelen van de boostervaccinatie aan de bevolking. Bovendien benadrukt de RAG het belang van de verschillende maatregelen die de overdracht van SARS-CoV-2 en van andere respiratoire virussen beperken, zoals het dragen van een mondkapje of zich thuis te isoleren/ te telewerken in geval van symptomen, zelfs indien die van lichte aard zijn.

Het beheersniveau bevindt zich op nationaal niveau op niveau 2. De PR voor mensen met symptomen is nog steeds op niveau 3. De incidentie van infecties en nu ook voor nieuwe

ziekenhuisopnames bevinden zich op niveau 2. De bezetting van bedden op de intensive care en het aantal huisartsconsultaties komen nog steeds overeen met niveau 1.

Besluit classificatie nationaal: beheersniveau 2 met stijgende trend voor het aantal besmettingen en voor de ziekenhuisindicatoren.

NATIONAAL

Indicatoren i.v.m. intensiteit

Het aantal vastgestelde nieuwe besmettingen is in de week van 18 tot 24 september verder gestegen, met een progressieve toename van de snelheid van stijging. Gemiddeld waren er 2.282 nieuwe besmettingen per dag, vergeleken met 1.864 de week voordien (+22%). Het reproductiegetal (Rt) op basis van het aantal nieuwe besmettingen is ook verder gestegen, van 1,084 vorige week, tot 1,142 deze week.

De 14-daaagse cumulatieve incidentie nationaal is ook verder gestegen, van 211/100.000 naar 252/100.000. Er was nu een stijging van de incidentie voor alle leeftijdsgroepen van 20 jaar en ouder in alle regio's, inclusief voor mensen van 65 jaar en ouder. Bij de 10 tot 19-jarigen was er eerder een stabilisatie van de incidentie (na een sterke toename de voorgaande weken), en voor kinderen van 0 tot 9 jaar was er een kleine daling (in een context van een stabiel maar laag aantal uitgevoerde testen).

Ook het aantal uitgevoerde testen is verder gestegen, en meer uitgesproken dan de week voordien. In de week van 18 tot 24 september waren er gemiddeld 11.700 testen per dag, vergeleken met ongeveer 9.900 de week voordien. Er is verder een belangrijke stijging voor de 10-19-jarigen, en nu ook voor de andere leeftijdsgroepen, behalve de 0 tot 9-jarigen.

Het aantal verkochte zelftesten in apotheken is in de periode van 18 tot 24 september ook opnieuw gestegen, waarbij er 64.979 testen¹ werden verkocht, vergeleken met ongeveer 45.800 de week daarvoor (Bron: APB & OPHACO). Ook het aantal gerapporteerde positieve zelftesten is in dezelfde periode verder gestegen, met een totaal van 1.367 testen, vergeleken met 1.200 de week voordien. Voor 1.285 personen werd een PCR-test uitgevoerd ter bevestiging, waarvan 87,6% een positieve PCR-test had (lichte daling).

De positiviteitsratio (PR) bleef verder globaal stabiel, met in de week van 18 tot 24 september een waarde van 20,2%, vergeleken met 19,6% de week daarvoor. Er is opnieuw een (sterk) verschillende trend per leeftijdsgroep. De PR is verder gedaald bij de 0 tot 19-jarigen (in de context van een verdere stijging van het aantal uitgevoerde tests voor 10-19-jarigen). Voor de schoolgaande leeftijdsgroepen is de PR het hoogst voor de leeftijd 7 tot 12 jaar (20%), en het laagst voor de 4 tot 6-jarigen (12%). Voor de leeftijdsgroep van 40 tot 64 jaar en de personen van 65 jaar en ouder is er nu een toename van de PR, met de hoogste waarde (26,4%) voor de 40-64-jarigen. De PR voor mensen met symptomen vertoonde een zeer lichte daling in alle drie de regio's.

Het aantal contacten met een huisarts voor vermoeden van COVID-19 is in week 38 verder toegenomen, met nationaal gemiddeld 36 contacten per 100.000 inwoners per dag, vergeleken met 27/100.000 de week voordien (Bron: huisartsen Barometer). Er is verder een toename zowel in Vlaanderen als in Wallonië, waar de drempel voor beheersniveau 2 opnieuw bereikt werd. In Brussel is het aantal contacten iets lager dan in de andere regio's (27/100.000), maar een vergelijking met voorgaande weken is niet mogelijk door ontbrekende data.

Ook het aantal consultaties voor griepaal syndroom (ILI), gemeld door het netwerk van huisartsenpeilpraktijken, nam toe, met 143 consultaties per 100 000 inwoners in week 38. De ervaren werkbelasting voor vermoeden van COVID-19 is opnieuw licht gestegen (althoewel

---

¹ Mogelijke onderschatting omdat de registratie op naam voor burgers zonder verhoogde terugbetaling geen verplichting is maar een aanbeveling. Preliminaire data, mogelijke vertraging op rapportering voor meest recente dagen.

statistisch niet significant), waarbij 28% van de artsen deze als hoog of zeer hoog achtten (vergeleken met 17% week voordien).

Indicatoren i.v.m. ernst

Het aantal nieuwe ziekenhuisopnames voor COVID-19 is in de week van 21 tot 27 september nu ook gestegen, met gemiddeld 76 opnames per dag, vergeleken met 55 de week ervoor (+38%). Het reproductiegetal (Rt) gebaseerd op het aantal nieuwe hospitalisaties is verder gestegen en is nu opnieuw hoger dan 1 (toename van 0,975 naar 1,222). Het INLA predictiemodel voor het aantal nieuwe hospitalisaties vertoont voor de komende twee weken een lichte toename (het GAM-model is deze week niet beschikbaar).

Ook het aantal ziekenhuisbedden ingenomen door COVID-19 patiënten is nu toegenomen, met 978 algemene bedden (+38%) en 61 ingenomen ICU bedden (+13%). Het aantal opnames op ICU is voor het eerst sedert weken opnieuw hoger dan het aantal ontslagen patiënten.

Het aantal ziekenhuisopnames voor COVID-19 en het aantal opnames met COVID-19 (d.w.z. opnames om een andere reden maar met een positieve COVID-19-test) evolueren met dezelfde trend. Meer informatie over de surveillance in ziekenhuizen is beschikbaar in een wekelijks rapport.

Het aantal overlijdens is in week 38 opnieuw afgenomen, met een totaal van 22 geregistreerde sterfgevallen (niet geconsolideerde data), vergeleken met 33 de week voordien, variërend van 2 tot 5 per dag. Het sterftecijfer bedroeg 0,19/100.000 inwoners in België, 0,22/100.000 in Wallonië (daling), 0,18/100.000 in Vlaanderen (daling) en 0,16/100.000 in Brussel (lichte toename).

Andere indicatoren

De vaccinatiegraad voor de tweede boosterdosering is verder gestegen bij mensen van 18 jaar en ouder (17,5% tegenover 11,9% vorige week) en bij mensen van 65 jaar en ouder (48,5%, tegenover 36,1% vorige week). Hoewel de vaccinatiegraad in de drie gewesten stijgt, blijven er belangrijke regionale verschillen bestaan: de vaccinatiegraad voor 65-plussers bedraagt respectievelijk 17,2%, 28,2% en 62,3% in het Brussels Gewest, Wallonië en Vlaanderen.

De waarden voor de indicatoren voor de opvolging van de epidemiologische situatie in de woonzorgcentra (WZC) zijn in week 38 licht gestegen. Het aantal besmettingen bij bewoners (3,5 per 1.000 vergeleken met 2,2 de week ervoor) en het aantal hospitalisaties (0,17 per 1.000 versus 0,09) stegen nationaal. Het aantal besmettingen bij personeelsleden is op nationaal niveau stabiel gebleven (van 2,0 per 1.000 naar 2,1). In week 38 zijn tot dusver twaalf nieuwe mogelijke clusters² ontdekt (voorlopige gegevens, vergeleken met 19 vastgestelde clusters in week 37). Één percent van de deelnemende WZC meldde een grote cluster (ten minste 10 gevallen onder de bewoners), vergeleken met geen enkele de week voordien. Zie het dashboard voor meer details

Omdat er geen maatregelen meer zijn voor contacten van een positief geval in het onderwijs en er bijgevolg geen tussenkomst meer is van CLB/PSE-teams, worden er geen gegevens meer weergegeven voor het onderwijs. De verschillende indicatoren (besmettingen, aantal tests, PR) worden opgevolgd aan de hand van de algemene gegevens, specifiek voor de schoolgaande leeftijdsgroepen.

---

² Het gaat om mogelijke clusters omdat deze theoretisch gedetecteerd werden op basis van de data uit de surveillance. Er is een onderzoek van de uitbraak nodig om dit te bevestigen in de praktijk.

De surveillance op afvalwater aan de hand van drie opgevolgde indicatoren³ toont dat de virale concentraties verder licht blijven stijgen (sedert 4 weken), maar laag blijven. Er is wel een toename van het aantal gebieden met een alert. Op basis van de resultaten van 21 september voor de 42 opgevolgde zuiveringsinstallaties⁴ vertoonden 21 gebieden een alert voor de indicator "Stijgende trend" (vergeleken met 14 de week voordien) en 11 gebieden voor de indicator "Snelle toename" (vergeleken met 1 de week ervoor). Er was opnieuw geen enkel gebied met een alert voor de indicator "Hoge virus circulatie". Drie provincies/regio's voldeden aan de indicator "Stijgende trend": Brussel, Luxemburg en Oost-Vlaanderen (deze laatste voor de tweede week op rij). Henegouwen, Namen en Luxemburg hadden een alert voor "Snelle toename". Dit betekent dat Luxemburg een alert heeft voor 2 van de 3 indicatoren. Meer informatie over de methodologie en de analyse van de resultaten is te vinden in een wekelijks verslag.

In de periode van 12 tot 25 september 2022 werden er in totaal 482 stalen geanalyseerd in het kader van de baseline surveillance van circulerende varianten. De Omikron-variant subtype BA.5 was goed voor 90% van de geanalyseerde stalen (lichte daling), BA.4 voor 7,5% (lichte stijging) en BA.2.75 2% (lichte stijging). Twee andere Omikron subtypes worden momenteel opgevolgd in België: BQ.1/BQ.1.1, recentelijk geïdentificeerd in België, en BA.2.3.20, geïdentificeerd in Noord-Amerika maar nog niet gedetecteerd in België. Meer informatie is beschikbaar op de website van het NRC.

Het aantal gevallen van de BA.2.75-variant neemt nog steeds toe in West-Europa, maar blijft beperkt. Het hoogste aantal gevallen wordt nog steeds geregistreerd in het VK (n=240, +40 in week 38), Oostenrijk (n=197, +58) en Denemarken (n=182, +52)⁵.

---

³ De surveillance volgt de evolutie van de concentratie van het SARS-CoV-2-virus in het afvalwater. De indicator "Hoge circulatie" geeft de gebieden aan waar de gemeten virusconcentraties hoog zijn (ten minste de helft van de maximumwaarde die in de vijfde golf werd geregistreerd). De indicator "Snelle toename" heeft betrekking op de zones waar de gemeten virusconcentratie in de afgelopen week snel is toegenomen (stijging met meer dan 70% over de laatste 7 dagen). De indicator "Stijgende trend" geeft de bekkens aan waar de virusconcentraties over de laatste 14 dagen meer dan 6 dagen is toegenomen.

⁴ Als gevolg van de overstromingen in juli is de waterzuiveringsinstallatie van Wegnez (Verviers) nog steeds buiten werking. Dit gebied is daarom momenteel niet opgenomen in de surveillance. Wegens technische problemen zijn er op 14 september geen monsters genomen in de lagere Waver (Dyle) en de Hain-vallei (L'Orchis).

⁵ Tracking BA.2.75 Lineage Over Time | Tableau Public.

PROVINCIES

Indicatoren met betrekking tot het aantal besmettingen (zie overzicht pagina 7).

De 14-daagse cumulatieve incidentie van het aantal gevallen is in alle provincies/regio's verder gestegen, en komt overal overeen met het beheersniveau 2 (>200/100.000), behalve in Brussel. Ook het aantal gevallen van de laatste 7 dagen is overal gestegen. De Rt op basis van infecties steeg ook bijna overal, behalve in Henegouwen en Namen. De waarde is overal > 1. Het aantal uitgevoerde tests is ook in alle provincies/regio's toegenomen, en de PR voor symptomatische personen is opnieuw overal licht gedaald. De waarden variëren van 20,1% (Brussel) tot 28,1% (Vlaams Brabant).

Indicatoren met betrekking tot ziekenhuisopnames

De 7-daagse incidentie van hospitalisaties is nu in de meeste provincies/regio's gestegen, behalve in Vlaams-Brabant en Luxemburg, waar er een daling was. Het aantal ingenomen bedden op intensieve zorgen schommelt nog steeds van week tot week, maar de cijfers blijven laag.

De beheersniveaus op provinciaal niveau blijven deze week ongewijzigd.

GEMEENTEN

Het aantal gemeenten met een alert is de afgelopen week opnieuw licht gestegen, met 52 gemeenten (vergeleken met 45 de week voordien), verspreid over alle provincies behalve Waals-Brabant en Brussel.

De hoogste incidenties worden nog steeds waargenomen in de provincie Luxemburg en in de Duitstalige Gemeenschap.

De volgende personen hebben deelgenomen aan dit advies:

Emmanuel André (KULeuven), Caroline Boulouffe (AViQ), Isabelle Dagneaux (CMG), Géraldine De Muylder (Sciensano), Aurélie Detollenaere (COCOM), Naima Hammami (Zorg en Gezondheid), Niel Hens (UHasselt), Tinne Lernout (Sciensano), Pierrette Melin (CHU Liège), Geert Molenberghs (UHasselt-KULeuven), Petra Schelstraete (UZ Gent), Giulietta Stefani (Sciensano), Greet Van Kersschaever (Domus Medica), Steven Van Gucht (Sciensano).

Periode 18-24/09/2022	Besmettingen 14d incidentie per 100.000	% Wijziging Gevallen (7d)	Aantal testen/ 100.000	Rt infecties	PR sympto matische gevallen	Hospitalisaties 7d incidentie per 100.000 ⁶	ICU bezetting	Verdubbelings/ halveringstijd nieuwe hospitalisaties	Beheers- niveau
België	252	+22%	711	1,142	24,9%	4,2	3%	14	2
Antwerpen	271	+35%	771	1,180	23,4%	3,8	2%	46	2
Henegouwen	231	+4%	664	1,034	23,0%	4,9	3%	12	2
Limburg	255	+23%	616	1,148	26,4%	3,1	1%	21	2
Luik	225	+16%	573	1,129	27,1%	6,2	4%	11	2
Luxemburg	390	+21%	816	1,173	26,3%	1,4	2%	-7	1
Namen	341	+17%	807	1,118	25,2%	3,4	3%	43	2
Oost-Vlaanderen	227	+30%	727	1,184	24,6%	4,2	3%	21	2
Vlaams-Brabant	270	+29%	697	1,161	28,1%	0,9	4%	63	1
Waals-Brabant	280	+23%	767	1,152	23,9%	2,0	13%	31	1
West-Vlaanderen	262	+23%	799	1,149	27,2%	7,6	2%	8	2
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	174	+14%	687	1,117	20,1%	4,7	4%	10	2
Duitstalige Gemeenschap	351	+46%	627	1,255	NA	9,0	NA	NA	2

⁶ Resultaten voor week 38, van 19 tot 25 september 2022.